

Een koude, hongerige winter

Tulpen, suikerbieten en waterige soep

In de hongerwinter tijdens de Tweede Wereldoorlog moesten de inwoners uit de steden in het noorden en westen van ons land op hongertocht om aan voedsel te komen.

In mei 1940 vallen Duitse soldaten ons land binnen. Maar na vier jaar bezetting lijkt de bevrijding eraan te komen. Op 6 juni 1944 landen Amerikaanse, Engelse en Canadese troepen aan de kust van Frankrijk. Ze trekken snel op richting ons land.

De drie zuidelijke provincies worden bevrijd, maar de acht andere blijven bezet door de Duitsers. Door een spoorwegstaking rijden er geen treinen meer, dus kan er geen voedsel meer naar deze provincies komen. Ook het scheepsverkeer ligt stil. Graan, aardappels, melk en ander voedsel kan de steden in het noorden en het westen van ons land niet meer bereiken. Voor de winkels die nog wel iets te koop hebben, staan lange rijen mensen.

De winkels raken leeg en velen sluiten. Alles wat de mensen bewaard hebben gaat op. Daarom trekken veel mensen vanuit de stad naar het platteland. Ze kloppen bij de boeren aan om dingen te ruilen voor eten. Dagen zijn ze onderweg: lopend, op de fiets met houten banden, achter een handkar of kinderwagen.

Naast de honger is er ook nog de bittere kou. De winter van 1944/1945 is de koudste sinds tijden. De kolen voor de kachels raken op. Mensen halen balken uit leegstaande huizen om ze op te stoken. Ze kappen de bomen in de stad. Zelfs de houten blokjes tussen de tramrails worden stiekem weggehaald. Vooral kinderen en oude mensen zijn de dupe, want ze hebben vaak niet de kracht om erop uit te gaan. Ze raken uitgeput van de honger en de kou en worden ziek. Voor het eerst sinds eeuwen heerst er hongersnood in Nederland.

Er moet iets gebeuren. Uiteindelijk vinden de Duitsers het goed dat er eten wordt gebracht. Eind januari 1945 komt de eerste boot uit Zweden aan met meel, erwten, melkpoeder, gedroogde groente. Later mogen de geallieerden vanuit laagvliegende bommenwerpers voedselpakketten droppen. De hongerende bevolking is dolblij. De ergste honger is voorbij.

Een paar weken later wordt ook de rest van Nederland bevrijd. Nederland is weer een vrij land. Het is feest. Maar voor velen komt de bevrijding te laat. Ongeveer 22.000 Nederlanders zijn door honger en kou gestorven.